

R. L. B. M. N. 702

Kelewis, Karaliaucziuje
kas Utarninką išdūdamas,
kaštų, ant bile tokio Pusto
apsielotą, su Pušpinin-
gels ant Bertainio Metū
4 Sgr. 9 Pf.

Kelewis

Apsakimū Skatimat i Ke-
lewi kaštų po 2 Sgr. už
koją, smulkais kaštais
išdrukavotą Gilę. Oro-
matas reik šen atrapyti:
Worder = Koffgarten
N. 5.

Karaliaucziaus Broliams Vietuwininfams Žinės parnešas.

Kro. 58.

Karaliaucziuje, 7. Novemberi

1870.

Dufawimai.

Brangūs tai Daiktas yra, dėkavoti Bonui Dievui
ir liaupsinti tavo Wardą tu Aukščiausiąs, Rytmečzius
tavo Malonę ir Naktimis tavo Leisybę apsahtii. Ant
dešimts Strunū ir Psalteriū, Žaislū ant Arpūs. Nėsa,
Pone Dieve, tu dūdi man linksmay giedoti apie tavo
Darbus, ir aš giriu Sutvėrimus (Prowyjimus ir Wei-
simus) tavo Rankū. Pone Dieve, kaip didi tavo
Darbai! Tavo Mislis taip labay gilios. Paikas
tai ne tik ir Durnasīs to n'atboja. Vj. 92. Me
mes liaupsinam: Wiešpatie, tu esi mūsų galingasīs
Apgintojis ir Sawujū maloningasīs Gelbėtojis. Amen.

Kortknyges.

Wiens Prietelis iš Vietuws žinoti norėdamas,
kur ir kaip tos Žemės, tie Kubežie, Upės ir Miestai
ypacziy Francuzijoje gul, apie kurius žime Karo Gziese
taip daug kalbama, ogi ir kur ir kaip toli Musiškiei
Waiskai nusitraukę, kur šis arba tas Musis nusidawęs
ir kas tam lygu; sakau toktai žinoti ir lyg pats matyti
norėdamas aš Prietelis manę paprašę, kad aš jam
Cyropūs Lantfortę parupincziau, ant kurids wisos
Kelewiwo Kaistose o ir šep Seitungose minėtos Wietos
pajenklintos randasi. Szitūs Lantfortės šezion prie
Knygininkū jėškodamas ale ney jokiūs tinkancios
ir pigids ne rasdamas aš užėjau tokt Atlasą arba
Kortknyges, tai esti tokias Knygas, kuriose 24 Lant-
fortės randasi, o tarp tū ir wisdos Žemės Abrozās
pagal jōs Rundinimą, Cyropūs Kortą, Prusijōs, Wo-
kietijōs, Francuzijōs, Turkijōs, o ir tōs Žemės Kortą,
kur Bonas Jezus Kune waikšeziojēs, ir taip toliaus.
Tos wisos Lantfortės i wienas placzias Knygos su-
segtas kaštų tik tris Ašminius arba 7 1/2 Sgr. Szitas
Kortknyges atradęs aš didey turėjau nusidymyti, kad
jōs norint tokios pigios budamos tacziau wisus wyriau-
sūsūs ir minėtinus Miestus Francuzijoj kaip ir ant
wiso Žemės Apškritimo rodo. Ogi ezia aš ir tūjau
pamišlyjau: kad tai mano Broliei Vietuwoj žinotu, tay
rafi Tulasis iš jū tases nusipirkti norėtu.

Rods wisi Miestai ant hitū Kortū ney iš Tolo
ne stow priženklinti, ale atšisekti ant tū tik kiek bus

galima, ypacziy kur žmogus, tą Dalysą dar ne pilnay
išmanasīs, iš Pono Szuulės Mofitojo aiskesnio Pa-
mofinimo išūprasyš. O priegtam Prefia hitū Kort-
knygiū tokia menka, kad už tą šep jut ney wieną
wienintelę Lantfortę ne galima gauti, o dabar tose
randas 24 Kortos. Tik Pušpiningiei už Piningū
Atsiuntimą bey už Kortknygiū Prisiuntimą tases pa-
brangin. Tacziau kad keli susitarę tujū kokias šezeres
arba dar geriaus kokias 10, Piningus šen atsūsdami,
apsisteliātu tay Knygininkas hitas Kortknyges prisiūsdams
pats apšimtu, Pušpiningius užmokėti. Taygi kurie
hitū Kortknygiū meilytu, tie susitarę galėtu tik per
Wieno Ranką Piningus gataway ant Pusto imokėdami
žmokėjimo Kortelę ar man arba ir „an die Buch-
handlung von Herrn Nürnbergger zu Königsberg“
atšūsti ir ant Kairės Pusės hitūs Kortelės užrašyti,
kiek Kortknygiū, wofiskay „Volksatlas“ wadinamū, jie
meilyja. Jey hitū apsteliātuju Knygū Skaitlius geroks,
tay jiems už tujū Prisiuntimą Pušpiningiu ne privalu
bus užmokėti.

Wisokia Žinia.

— Francuzū durniausyšis Ministeris arba Wal-
donas Gambettas yra prieš Gendroliu Bazieną
lyg wisay pasiutes dėl to, kad tas Festungą Metis
padawęs. Gambettas sako, kad Padawimas hitūs Fran-
cuzū galingiausiosis Festungōs su wisa Daugybe
Kanuliū, Giwērū, žmoniū ir wisokiū, Gerybjū esanti
tokia bairi Piktadėjyste, kad už tą ir skaudziausia Kora-
wone per menka esanti. Ogi Wabaigoj sawo Apsa-
kymo sako Francuzū dukstasīs Waldonas taipo: „Pri-
stiekkime, niekuczies ne pasidūti, kol dar ir tik Colis
mūsų šwentojo Grunto po mūsų Rojū randas. Paro-
dykim per Darbus, kad mes wieni per sawę sawo
Tewiskę ezielę išlaikyti ištengiam ir norim. Gywa
t'esse Francuzija! Gywa t'esse mūsų ne perdalytinoji
Republike.“

— Szale Paryzo Miesto radosi iki šiol šlowinga
Pilis su daug puikiomis Triobomis ir kaštaunais Dar-
žais. Rožnas, kurs hitūs Piliēs Dyrwus mate, iš tū
nusisėbėti turėjo. Musiškiams Waiskams luwo pri-

saktyta, hitą Pilis su jōs Szlowe cziedyti ir czion hitą brangiū Daiktū Nieko ne paifkadyti. Ale Francuzai matydami, kad hita Pilis Musifkiū Rankose rados, tąjē wienoj Dienoje sawo Granotomis uzdege ir i Plentą susaude. Bet ana Pilis, tai buvo ta Wieta, kurioje Ciecorius Napoleons po tūm Raštu, kuriūmi jis musū Karaliui Karą prijake, sawo Wardą pasiraše.

— Ant aukštōjės Szulės Berlyne štadierūja dabar ir trys Japanifkietei Jaunikaicziei.

— Pietinioj Francuzijoj šale Wiburzemės Juriū gulincziane Mieste Marseille (ištark: Marselj) randafti didele Draugyste, kuri yra Francuzijōs durniausiji Ministeri Gambetta ant Smertiēs prasudnyusi dėl to, kad jis pats Francuzū Waldonu pasidareš ir Francuzija jau kone wisay i Prapulti ibradines. Dgi hita Draugyste ir yra ištarusi, kad petinia Francuzija turinti nū šiaurinės wisay atšifirti ir saw ypaczies Republikę isitaisyti. Kas zin, kas is Francuzijōs dar galiaustey bus, jey Francuzai n'apšims weikley Pakaju padaryti.

— Nedelioj 30 tąji Oktoberi partrauke i musū Karaliaucziaus Miestą 800 Gifangininkū, Sereboj 2 tąji Nowemberi parejo wēl keli Szimtai, o sakoma, kad dar didele Daugybe pareisenti. Wienose Geitungose stowėjo, kad is Wiso 27 Tufstancziei (27,000) Gifangininkū šiczion pareise, ale tai wos wierytina, kadangi tai musū Miestui kone per daug butu, kuriame is Wiso tikl koks Szimts Tufstancziū (100,000) žmoniū te gymena. Tacziau sugautujū Francuzū jut ir yra bais didele Daugybe, kad musū Wyriausybe jūs n'imano ney kur dēti. Dgi dabar šiczion šale Miesto už Karaliaus Wartū (Königssthor) šale Gastuzės Szprind ne toli nū mažojo Afficierawimo Pleciaus dabar didelis Kasaras ant Francuzū Batalpinimo budawojams, kursai kaip rokūjama 300 Tufstancziū (300,000) Dol. kaštos. Patim Mieste Francuzus todēl ne nor laikyti, kadangi jie kaip pasakojama daug piktū ligū, ypaczies ir jūdujū Raupliū drauge atšineje. Toktai ištaiol parafius pareit žinia, kad is Wiso 6000 Gifangininkū šiczion i Karaliaucziau pareise.

— Kaip didey wisas žalnieriškafis Dawadas Francuzijoje dabar iširēs ir kaip ten Afficierū Garbē prie žemesniujū Žalnieriū išnykusi, tai išlindyja wiens Kelewis pasakodams, kad jis ant sawo Kelionēs Francuzijoje matēs, kaip wiens prastas francuziškafis Žalnierius i Gelžwezimi izengti norēdams, czion i aukštesni Wežimo Twartą briowēs, kuriame jo Oberštās sēdejo. Tasai jam liepe, i žimesniji Twartą eiti, ale Žalnierius jo neklause, bet Oberštą su Swoltu tolyn pastumēs šale jo ant Sosto pasifēdo, o Oberštās galiaustey

Gelžkelio Urēdininką turėjo ant Pagalbōs pries aną sawo Žalnieriū pasiwadinti. Kur prie Žalnieriū toks Nepaklusnumas pasidareš, czia jau wislab ant Galo.

— Sekantysis Musidawimas rodo, kad Paryzo Mieste Maisto Stoka jau labay didele ēsanti. 23 tąji Oktoberi is Paryzo Miesto ant jo Pietū Pusēs tokie keli Szimtai Moteriū su Waitkais išwino ant Lauko Kopyciū is Žemēs iššizarštyti. Musū Worpustai joms toktai norėjo užginti, joms prišaukdami, kad jos minau atgal gryštu; šeiš jie ant jų štanti turēje. Ant to anos atšisepe: „Taygi štakit, mes weikšiaus norim per jusū Kulkas ne kaip Badu numirti.“ Apie hitą Pašitinką yra bairiškafis Gendrolius Hartmann musū Karaliui žinia dawēs, o tam pagal jo gailētingą Szirdi Francuzū Bēda Szirdyje didey gailu. Ale tą czia galima daryti, kadangi Francuzai, norint abelnay pergalēti, pries mus sawo šilpname Keršte Ugnimi špjando ir wis štakia, kad su Prusais pirmjaus ne reikiant Pakaju padaryti, iki kol jie wisi busē is Francuzijōs atšoje arba czion nužuwē. Dgi czia dabar ir niera ney wieno, kurs su mumis galētū Pakaju daryti, kadangi nieks ant to Teisybēs ne tur, bet jey ir kursai dabar ten waldancziujū Ministeriū Francuzijōs Bēdą matydams ir norētū apšimti, pagal musū Karaliaus Walę, tai esti su dwiejū Prowincū Padowimu Pakaju padaryti, tay jie turētū Francuzū Marso bijotis, kurie jūs už tai nužudytu. Nēs tai Francuzū Didyštēi per daug ir ta Mistis jiems wisay ne pakešliama, kad Prusū Karalius jūs taip powisam pergalējēs ir priwertēs, jam Dalī Francuzijōs padūti. O tacziau Francuzai šitas Prowincas Potringen bey Elšas yra pirm Poro Szimtu Metū Wokietijai išplēje. Kas czia ant Galo bus, ne galima žinoti.

— Bremū Miestas yra ant Atgelbėjimo dabar wēl atlaimētojo Sztrasburgio Miesto 4000 Dol. padowanōjēs.

Szwiežiaustioji Žinia.

Senafis francuziškafis Ministeris Tjers, kursai anday prie wisū didziujū Gyropōs Wiešpatyiczii apšilanke, Francuzijai Pagalbōs jēškodams, tas šioje Dienose ir pas musū Grową Bismark i Wersalj (rašoms: Versailles) dėl Pakajaus atkeliawo. Kas czion wisšas kalbēta, tai ne žinom, tikl tiek pasakojama: Musū Bismarkis Ginklū Apštabying (Waffenstillstand) ant 25 Dienū prištulēs, jeib tame Gzieše Francuzijōs Diputiertai susirinkti galētū, ale Paryzo Miestas tame Gzieše turis apgultas pasilikti. Tacziau rodos, kad tai Gambettaš bey keli kiti durniausijū Francuzijōs Waldonū n'apšims.